

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

Forslaget til ændring af lov om beskyttelse af havmiljøet, herefter kaldet havmiljøloven, indeholder en bestemmelse svarende til artikel 230 i De Forenede Nationers Havretskonvention af 10. december 1982 (herefter Havretskonventionen). Forslaget til ændring af museumsloven indeholder en bestemmelse svarende til artikel 149 og 303 i Havretskonventionen.

Udenrigsministeren har den 24. januar 2003 fremsat forslag til Folketingsbeslutning, jf. nr. B 75 af 24. januar 2003, om Danmarks ratifikation af De Forenede Nationers Havretskonvention af 10. december 1982 m.v.

Havretskonventionen, der også uofficielt betegnes som »Havets grundlov« blev vedtaget den 10. december 1982. Konventionen trådte i kraft den 16. november 1994 og indeholder en sammenskrivning, ajourføring og videreudvikling af reglerne for staternes udøvelse af jurisdiktion over havområderne. Konventionens tekst anses i vidt omfang at reflektere gældende folkeretlig sædvane.

I anledning af Danmarks forestående ratifikation af Havretskonventionen er der behov for at foretage enkelte ændringer i havmiljøloven, for at Danmark på havmiljøområdet kan leve op til konventionen.

Konventionens kapitel XII indeholder bestemmelser om beskyttelse og bevarelse af havmiljøet.

Danmark har hidtil ikke anerkendt Havretskonventionens artikel 230 som reflekterende gældende folkeretlig sædvane. Artikel 230 begrænser som hovedregel den strafferetlige sanktion til pengebøder.

Havretskonventionens øvrige artikler på havmiljøområdet efterleves i dag af de danske myndigheder, og eftersom havmiljøloven er bygget op som en rammelov, har man ikke fundet det nødvendigt at gengive hele konventionens afsnit om havmiljø i havmiljøloven. Det fremgår for eksempel af havmiljølovens § 2, stk. 1, nr. 4 at loven kun finder anvendelse på udenlandske skibe, der befinder sig i de eksklusive økonomiske zoner, i det omfang det er foreneligt med inter-

national ret. Der vil blive udarbejdet en vejledning om visse af Havretskonventionens håndhævelsesbestemmelser.

Det bemærkes, at lovudkastet under høringen indeholdt en bestemmelse, som modsvarede Havretskonventionens art. 228 om indledning og suspension af retsforfølgning for overtrædelser, begået fra udenlandske skibe i den eksklusive økonomiske zone. Det vurderes imidlertid, at denne ikke er nødvendig, for at Danmark kan ratificere Havretskonventionen. Artikel 228 antages at kunne opfyldes inden for gældende ret.

Det har været overvejet om Havretskonventionens regler stiller krav om tilbagebetaling, hvor retsforfølgningen allerede er afsluttet i Danmark, når flagstaten anmoder om at overtage retsforfølgningen for overtrædelser fra det udenlandske skib. Det vurderes imidlertid at Havretskonventionen ikke stiller krav om tilbagebetaling.

Med henblik på en revision af havmiljøloven vil der imidlertid i år blive nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe, som skal udarbejde et oplæg til en revision af havmiljøloven, således at det for eksempel kommer til at fremgå mere direkte af havmiljøloven, hvordan håndhævelsen over for udenlandske skibe er begrænset af Havretskonventionen. For eksempel stiller Havretskonventionens artikel 220, der angår håndhævelse fra kyststatens side, krav om, at der skal være »åbenbar grund«, »betydelig skade« og at forureningen er »væsentlig«, når der er tale om håndhævelse over for overtrædelser begået fra udenlandske skibe i den eksklusive økonomiske zone; krav som ikke direkte fremgår af havmiljøloven.

Det skal her præciseres, at en sådan revision af havmiljøloven ikke er en betingelse for, at Danmark kan ratificere konventionen, men alene er begrundet i ønsket om at få en mere klar lov.

Nærværende lovforslag indeholder endvidere bemærkninger om behandlingen af bagatelsager i forbindelse med retsforfølgning i sager om ulovlig olieudtømmning.

Endelig indeholder lovforslaget en ændring af museumsloven vedrørende ejerskab og behandlingen af